

‘ਸਕੂਲ ਆਫ ਐਮੀਨੈਂਸ’ ਦਾਖਲਾ ਟੈਸਟ : ਸਾਲ 2023-24
'Schools of Eminence' Admission Test : Year 2023-24

ਜਮਾਤ ਗਿਆਰਵੀਂ (Class XI)

ਸੈੱਟ - ਏ
SET - A

ਤਰਕ (ਰੀਜ਼ਨਿੰਗ) ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਦਾ ਟੈਸਟ
REASONING AND SCHOLASTIC APTITUDE TEST

ਸਮਾਂ : 3 ਘੰਟੇ

ਕੁੱਲ ਅੰਕ : 150

Time : 3 hours

Max. Marks : 150

ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ :

Instructions for candidates :

- ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਦੋ ਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ ।
- ਪਹਿਲਾ ਭਾਗ ਤਰਕ ਯੋਗਤਾ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ 30 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹਨ ।
- ਦੂਜੇ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਨਿਮਨ ਦਰਸਾਏ ਛੇ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦੇ 120 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹਨ :
 - ਗਣਿਤ : 30
 - ਸਾਇੰਸ : 30
 - ਸਮਾਜਿਕ ਵਿਗਿਆਨ : 30
 - ਪੰਜਾਬੀ : 10
 - ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ : 10
 - ਹਿੰਦੀ : 10
- ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਇੱਕ ਅੰਕ ਹੈ । ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ ।
- ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁਸਤਿਕਾ ਲਈ ਇੱਕ ਉੱਤਰ ਸ਼ੀਟ (ਓ.ਐਮ.ਆਰ.) ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ । ਉੱਤਰ ਸ਼ੀਟ (ਓ.ਐਮ.ਆਰ.) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਸਹੀ ਉੱਤਰ ਦੇ ਗੋਲੇ ਨੂੰ ਕਾਲੇ/ਨੀਲੇ ਬਾਲ ਪੈਨ ਨਾਲ ਭਰ ਕੇ ਦਰਸਾਓ ।
- ਕੱਚਾ ਕੰਮ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਖਾਲੀ ਥਾਂ ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ।
- ਇਸ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਰਿਣਾਤਮਕ (ਨੈਗੇਟਿਵ) ਮਾਰਕਿੰਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ।
- ਉੱਤਰਸ਼ੀਟ (ਓ.ਐਮ.ਆਰ.) ਉੱਪਰ ਵਾਈਟ ਫਲਿਊਇਡ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ।
- This question paper is in two parts.
- Part - I is related to Reasoning Test which consists of 30 questions.
- Part - II relates to Scholastic Aptitude Test which consists of 120 questions relating to six subjects listed below :
 - Mathematics : 30
 - Science : 30
 - Social Studies : 30
 - Punjabi : 10
 - English : 10
 - Hindi : 10
- Each question carries one mark. All questions are compulsory.
- You have been provided an answer sheet (OMR) for this question booklet. Darken the circle of correct option of each question in the answer sheet (OMR) with black/blue ball pen.
- Rough work may be done on the blank space provided for this purpose.
- There is no negative marking in this test.
- Do not use white fluid on Answer Sheet (OMR).

Part - I (Reasoning Test)

ਨਿਰਦੇਸ਼ (ਪ੍ਰਸ਼ਨ 1-3) ਖੱਬੇ ਪਾਸੇ ਦਿੱਤੀ ਸਮਾਨਤਾ ਅਨੁਸਾਰ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਦੀ ਸਮਾਨਤਾ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰੋ।

Directions (Questions 1-3) As given in left side analogy complete analogy of right side.

1. ਪੰਜਾ : ਬਿੱਲੀ :: ਖੁਰ : ?

- (1) ਘੋੜਾ (2) ਸ਼ੇਰ
(3) ਲੇਲਾ (4) ਹਾਥੀ

1. Paw : Cat :: Hoof : ?

- (1) Horse (2) Lion
(3) Lamb (4) Elephant

2. ਅਦਾਲਤ : ਇਨਸਾਫ :: ਸਕੂਲ : ?

- (1) ਅਧਿਆਪਕ (2) ਵਿਦਿਆਰਥੀ
(3) ਅਣਗਹਿਲੀ (4) ਸਿੱਖਿਆ

2. Court : Justice :: School : ?

- (1) Teacher (2) Student
(3) Ignorance (4) Education

3. ਕਿਨਾਰਾ : ਨਦੀ :: ਤੱਟ : ?

- (1) ਹੜ੍ਹ (2) ਤਰੰਗਾਂ
(3) ਸਮੁੰਦਰ (4) ਬੀਚ (ਸਮੁੰਦਰੀ ਕੰਡਾ)

3. Bank : River :: Coast : ?

- (1) Flood (2) Waves
(3) Sea (4) Beach

4. 'ਜੂਲ' ਦਾ ਜੋ ਸਬੰਧ 'ਊਰਜਾ' ਨਾਲ ਹੈ, ਉਹੀ ਸਬੰਧ 'ਪਾਸਕਲ' ਦਾ ਨਾਲ ਹੈ।

- (1) ਆਇਤਨ (2) ਦਾਬ
(3) ਸੰਘਣਤਾ (4) ਸੁੱਧਤਾ

4. 'Joule' is related to 'Energy' in the same way as 'Pascal' is related to

- (1) Volume (2) Pressure
(3) Density (4) Purity

5. ਕਿਸ ਖਾਸ ਕੋਡ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ COMPUTER ਨੂੰ 'RFUVQNPC' ਲਿਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਸੇ ਕੋਡ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ 'MEDICINE' ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਲਿਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ?

- (1) EOJDJEFM (2) MFEJDJOE
(3) MFEDJJOE (4) EOJDFEM

5. In a certain code, COMPUTER is written as RFUVQNPC. How is MEDICINE written in same code?

- (1) EOJDJEFM (2) MFEJDJOE
(3) MFEDJJOE (4) EOJDFEM

6. ਜੇਕਰ 'ਹਵਾ' ਨੂੰ 'ਹਰਾ' ਕਿਹਾ ਜਾਵੇ, 'ਹਰੇ' ਨੂੰ 'ਨੀਲਾ' ਕਿਹਾ ਜਾਵੇ, 'ਨੀਲੇ' ਨੂੰ 'ਅਸਮਾਨੀ' ਕਿਹਾ ਜਾਵੇ, 'ਅਸਮਾਨੀ' ਨੂੰ 'ਪੀਲਾ' ਕਿਹਾ ਜਾਵੇ, 'ਪੀਲੇ' ਨੂੰ 'ਪਾਣੀ' ਕਿਹਾ ਜਾਵੇ, 'ਪਾਣੀ' ਨੂੰ 'ਗੁਲਾਬੀ' ਕਿਹਾ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਦੱਸੋ ਕਿ ਅਸਮਾਨ ਦਾ ਰੰਗ ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਹੋਵੇਗਾ?

- (1) ਨੀਲਾ (2) ਅਸਮਾਨੀ
(3) ਪੀਲਾ (4) ਪਾਣੀ

6. If 'Air' is called 'Green', 'Green' is called 'Blue', 'Blue' is called 'Sky', 'Sky' is called 'Yellow', 'Yellow' is called 'Water' and 'Water' is called 'Pink', then what is the colour of sky?

- (1) Blue (2) Sky
(3) Yellow (4) Water

7. A, B ਦੀ ਭੈਣ ਹੈ, C, B ਦੀ ਮਾਂ ਹੈ। D, C ਦਾ ਪਿਤਾ ਹੈ। E, D ਦੀ ਮਾਂ ਹੈ। ਤਾਂ ਦੱਸੋ A ਦਾ D ਨਾਲ ਕੀ ਰਿਸ਼ਤਾ ਹੈ?

- (1) ਦਾਦੀ (2) ਦਾਦਾ
(3) ਪੁੱਤਰੀ (4) ਪੋਤੀ

7. A is B's sister, C is B's mother, D is C's father, E is D's mother, then how is A related to D?

- (1) Grandmother (2) Grandfather
(3) Daughter (4) Grand daughter

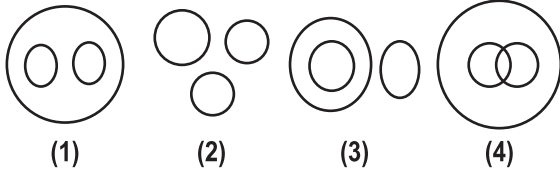
8. ਇੱਕ ਕਤਾਰ ਵਿੱਚ A ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ E ਤੱਕ ਪੰਜ ਘਰ ਹਨ। A, B ਦੇ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਹੈ। E, C ਦੇ ਖੱਬੇ ਪਾਸੇ ਅਤੇ A ਦੇ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਹੈ। B, D ਦੇ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਹੈ। ਕਿਹੜਾ ਘਰ ਬਿਲਕੁਲ ਵਿਚਕਾਰ ਹੈ।

- (1) A (2) B
(3) D (4) E

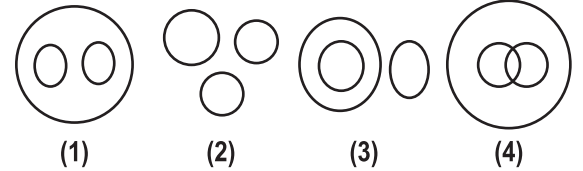
8. There are five different houses A to E in a row. A is to the right of B and E is to the left of C and right of A, B is to the right of D. Which of the houses is in the middle.

- (1) A (2) B
(3) D (4) E

9. ਸੂਰਜ, ਚੰਦਰਮਾ ਅਤੇ ਤਾਰਿਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਬੰਧ ਦੱਸਣ ਲਈ ਢੁਕਵੇਂ ਵੈਨ ਚਿੱਤਰ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰੋ।

9. Choose the Venn diagram which best illustrates the relationship among Sun, Moon, Stars.

10. ਦਿੱਤੇ ਹੋਏ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਤਰਤੀਬ ਦਿਓ ਅਤੇ ਦੱਸੋ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾ ਸ਼ਬਦ ਕਿਹੜਾ ਹੋਵੇਗਾ?

- (1) Nature (2) Native
(3) Narrate (4) Nascent

10. Arrange the words in alphabetical order and choose the one that comes first.

- (1) Nature (2) Native
(3) Narrate (4) Nascent

11. ਸ਼ਬਦ 'PERSONALITY' ਦੇ ਤੀਜੇ, ਚੌਥੇ, ਪੰਜਵੇਂ, ਸੱਤਵੇਂ ਅਤੇ ਦਸਵੇਂ ਅੱਖਰ ਨਾਲ ਜੋ ਸਾਰਥਕ ਸ਼ਬਦ ਬਣਦਾ ਹੈ ਉਸਦਾ ਪਹਿਲਾ ਅੱਖਰ ਦੱਸੋ।

- (1) O (2) T
(3) R (4) S

11. Third, fourth, fifth, seventh and tenth letters of the word 'PERSONALITY' form a meaningful word. What is the first letter of that meaningful word

- (1) O (2) T
(3) R (4) S

12. ਦਰਖਤਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਕਤਾਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦਰਖਤ ਕਤਾਰ ਦੇ ਦੋਵੇਂ ਸਿਰਿਆਂ ਤੋਂ ਪੰਜਵੇਂ ਸਥਾਨ ਤੇ ਹੈ। ਉਸ ਕਤਾਰ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨੇ ਦਰਖਤ ਹਨ?

- (1) 8 (2) 9
(3) 10 (4) 11

12. In a row of trees, one tree is fifth from either end of the row. How many trees are there in the row?

- (1) 8 (2) 9
(3) 10 (4) 11

13. ਦਿੱਤੇ ਹੋਏ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਅਰਥ ਪੂਰਨ ਤਰਤੀਬ ਵਿੱਚ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਵਿਕਲਪਾਂ ਦੀ ਢੁਕਵੀਂ ਤਰਤੀਬ ਚੁਣੋ।

- (1) ਕਾਲਜ (2) ਬੱਚਾ
(3) ਤਨਖਾਹ (4) ਸਕੂਲ
(5) ਰੋਜ਼ਗਾਰ

13. Arrange the given words in a meaningful sequence and then choose the most appropriate sequence from amongst the alternatives provided.

- (1) College (2) Child
(3) Salary (4) School
(5) Employment

- (1) 1,2,4,3,5 (2) 2,4,1,5,3
(3) 4,1,3,5,2 (4) 5,3,2,1,4

- (1) 1,2,4,3,5 (2) 2,4,1,5,3
(3) 4,1,3,5,2 (4) 5,3,2,1,4

14. ਅੱਖਰਾਂ ਦੀ ਲੜੀ ਪੂਰੀ ਕਰੋ।
a _bbc_ aab _cca_ bbcc
(1) bacb (2) acba
(3) abba (4) caba

14. Complete the letter series
a _bbc_ aab _cca_ bbcc
(1) bacb (2) acba
(3) abba (4) caba

15. BDF, CFI, DHL, _____ ਦਾ ਅਗਲਾ ਪਦ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ?
(1) CJM (2) EIM
(3) EJO (4) EMI

15. What will be the next term in
BDF, CFI, DHL, _____
(1) CJM (2) EIM
(3) EJO (4) EMI

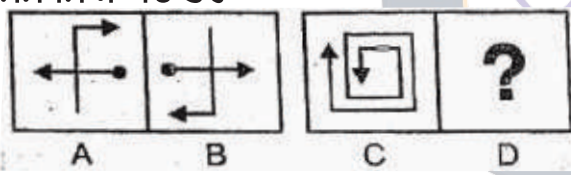
ਨਿਰਦੇਸ਼ (ਪ੍ਰਸ਼ਨ 16-17) :

ਚਿੱਤਰ B ਦਾ ਜੋ ਸਬੰਧ ਚਿੱਤਰ A ਨਾਲ ਹੈ ਉਹੀ ਚਿੱਤਰ D ਦਾ ਚਿੱਤਰ C ਨਾਲ ਹੈ। ਦਿੱਤੇ ਹੋਏ ਉੱਤਰ ਚਿੱਤਰਾਂ (1) ਤੋਂ (4) ਵਿੱਚੋਂ ਉਹ ਚਿੱਤਰ ਲੱਭੋ ਜੋ D ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕੇ।

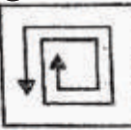
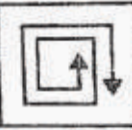
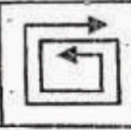
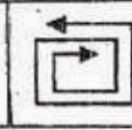
Directions (Questions 16-17):

Figure D holds same relation with figure C just as figure B holds relation with figure A. Search D out of given answer figures from (1) to (4).

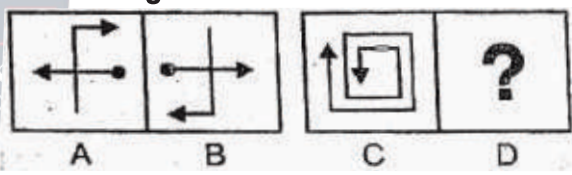
ਸਮੱਸਿਆ ਚਿੱਤਰ

16.

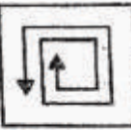
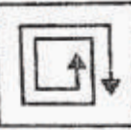
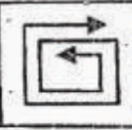
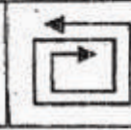
ਉੱਤਰ ਚਿੱਤਰ

(1) (2) (3) (4)

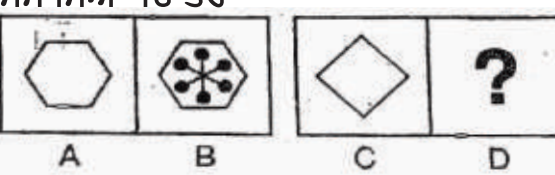
Problem Figure

16.

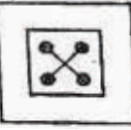

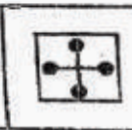
Answer Figures

(1) (2) (3) (4)

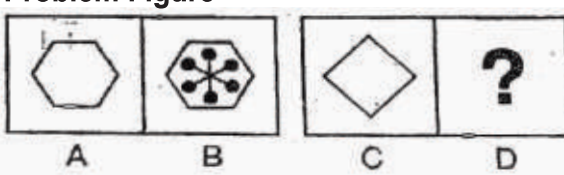
ਸਮੱਸਿਆ ਚਿੱਤਰ

17.

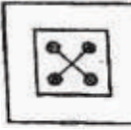

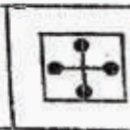
ਉੱਤਰ ਚਿੱਤਰ

(1) (2) (3) (4)

Problem Figure

17.

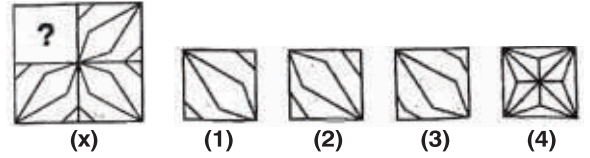
Answer Figures

(1) (2) (3) (4)

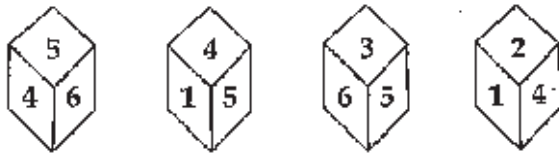
23. ਦਿੱਤੇ ਹੋਏ ਵਿਕਲਪਾਂ (1),(2),(3) ਜਾਂ (4) ਵਿੱਚੋਂ ਢੁਕਵੇਂ ਇੱਕ ਵਿਕਲਪ ਨਾਲ ਦਿੱਤੇ ਹੋਏ ਅਧੂਰੇ ਪੈਟਰਨ (x) ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰੋ।

23. Complete the missing portion of the given pattern (x) by selecting from the given alternatives (1), (2), (3) or (4).

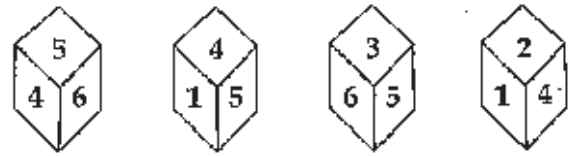

24. ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਦੀਆਂ ਚਾਰ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਅੰਕ 3 ਦੇ ਵਿਪਰੀਤ ਕਿਹੜਾ ਅੰਕ ਆਵੇਗਾ।

- (1) 1 (2) 2
(3) 4 (4) 6

24. Four positions of a dice are shown below. Which number is opposite to 3.

- (1) 1 (2) 2
(3) 4 (4) 6

25. ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਦੀਆਂ ਤਿੰਨ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਅੰਕ 4 ਦੇ ਵਿਪਰੀਤ ਕਿਹੜਾ ਅੰਕ ਆਵੇਗਾ।

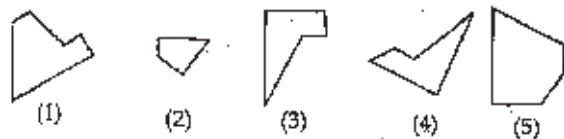
- (1) 1 (2) 2
(3) 5 (4) 6

25. Three positions of a dice are shown below. which numbers lies opposite to 4.

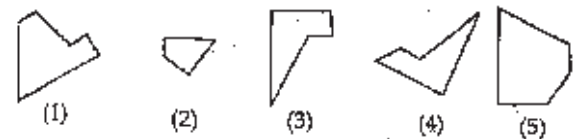
- (1) 1 (2) 2
(3) 5 (4) 6

26. ਦਿੱਤੇ ਵਿਕਲਪ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਤਿੰਨ ਵਿਕਲਪਾਂ ਦੇ ਸਮੂਹ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰੋ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਜੋੜ ਕੇ ਇੱਕ ਪੂਰਾ ਵਰਗ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

- (1) 145 (2) 245
(3) 123 (4) 234

26. From the given alternatives select the group of three alternatives which when fitted into each other would form a complete square.

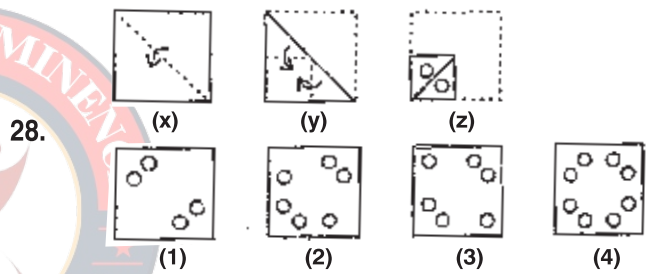
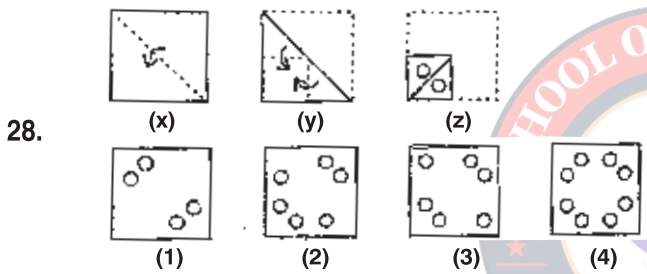
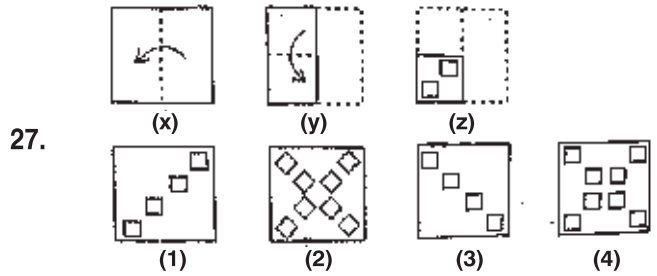
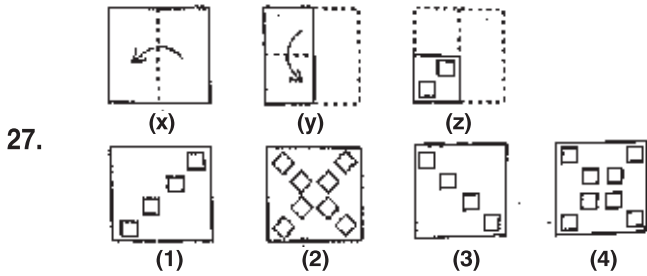
- (1) 145 (2) 245
(3) 123 (4) 234

ਨਿਰਦੇਸ਼ (ਪ੍ਰਸ਼ਨ 27-28)

ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ. 27 ਅਤੇ 28 ਵਿੱਚ ਕਾਗਜ਼ ਮੋੜਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਤਰਤੀਬ ਨੂੰ ਦਿਖਾਉਂਦੀਆਂ ਤਿੰਨ ਤਸਵੀਰਾਂ X,Y,Z, ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ। ਜਿਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਚਿੱਤਰ Z ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਚਿੱਤਰ ਨੂੰ ਕਿੱਥੋਂ ਕੱਟਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਚਾਰ ਉੱਤਰ ਚਿੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਉਸ ਚਿੱਤਰ ਨੂੰ ਚੁਣੋ ਜੋ ਚਿੱਤਰ Z ਨੂੰ ਖੋਲਣ ਉਪਰੰਤ ਬਣੇਗਾ।

Directions (Questions 27-28)

Question No. 27 and 28 consists of set of three figure x, y, z showing a sequence of folding of a piece of paper. Figure z shows the manner in which the folded paper has been cut. From the given four answer figures choose a figure which would most closely resemble the unfolded form of figure z.

29. ਅੱਗੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਜਲ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬ ਲੱਭੋ:

QUARREL

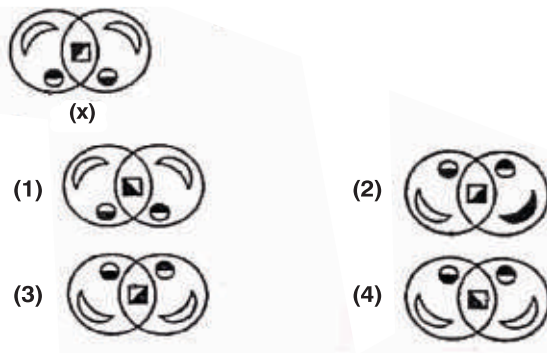
- (1) ɹǝʌɹɹɐɹ (2) ɹǝʌɹɹɐɹ
(3) ɹǝʌɹɹɐɹ (4) ɹǝʌɹɹɐɹ

29. Find water image of following word:

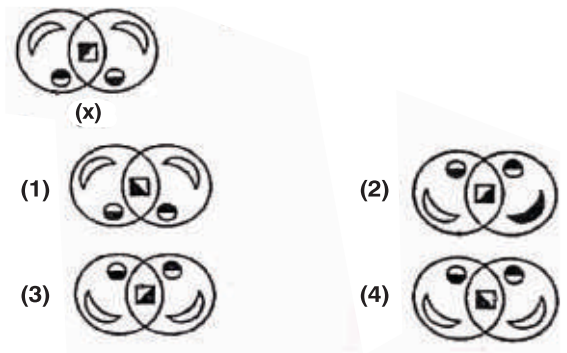
QUARREL

- (1) ɹǝʌɹɹɐɹ (2) ɹǝʌɹɹɐɹ
(3) ɹǝʌɹɹɐɹ (4) ɹǝʌɹɹɐɹ

30. ਦਿੱਤੇ ਹੋਏ ਵਿਕਲਪਾਂ (1), (2), (3), (4) ਵਿੱਚੋਂ ਚਿੱਤਰ (x) ਦਾ ਜਲ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬ ਲੱਭੋ।

30. Find water image of picture (x) out of given options (1), (2), (3), (4)

Part - II (Scholastic Aptitude)

31. ਸਮੀਕਰਣ $2^{x+y} = 2^{x-y} = \sqrt{8}$ ਵਿੱਚ y ਦਾ ਮੁੱਲ ਹੋਵੇਗਾ—
- (1) 0 (2) $\frac{1}{4}$
(3) $\frac{1}{2}$ (4) $\frac{3}{4}$

31. The value of y in the equation $2^{x+y} = 2^{x-y} = \sqrt{8}$ is:
- (1) 0 (2) $\frac{1}{4}$
(3) $\frac{1}{2}$ (4) $\frac{3}{4}$

32. ਇੱਕ ਲੜਕੇ ਕੋਲ ਕੁਝ ਟਾਫੀਆਂ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਉਹ ਆਪਣੇ ਹਰੇਕ ਦੋਸਤ ਨੂੰ 2 ਜਾਂ 3 ਜਾਂ 5 ਟਾਫੀਆਂ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਕੋਲ ਕੋਈ ਟਾਫੀ ਨਹੀਂ ਬਚਦੀ, ਤਾਂ ਉਸ ਕੋਲ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਕਿੰਨੀਆਂ ਟਾਫੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ?
- (1) 45 (2) 30
(3) 12 (4) 24

32. A boy has some toffees. If he gave 2 or 3 or 5 toffees to each of his friend, then he is left with no toffee. Then how many toffees at least he must have?
- (1) 45 (2) 30
(3) 12 (4) 24

33. ਸਮੀਕਰਨ $lx^2 + mx + n = 0$ ਦੇ ਮੂਲਾਂ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ 3:4 ਹੋਵੇਗਾ, ਜੇਕਰ
- (1) $10n^2 = 49ml$ (2) $12m^2 = 49nl$
(3) $m^2 = 9nl$ (4) $4l^2 = 49ml$

33. The roots of the equation $lx^2 + mx + n = 0$ will be in the ratio of 3:4 if:
- (1) $10n^2 = 49ml$ (2) $12m^2 = 49nl$
(3) $m^2 = 9nl$ (4) $4l^2 = 49ml$

34. ਜੇਕਰ $x+y=90^\circ$ ਅਤੇ $x=2y$ ਤਾਂ $\cos^2 x + \sin^2 y$ ਦਾ ਮੁੱਲ...
- (1) 1 (2) 0
(3) $\frac{1}{2}$ (4) $-\frac{1}{2}$

34. If $x+y=90^\circ$ and $x=2y$ then $\cos^2 x + \sin^2 y$ is equal to:
- (1) 1 (2) 0
(3) $\frac{1}{2}$ (4) $-\frac{1}{2}$

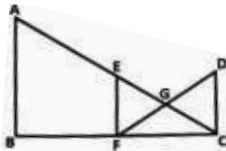
35. ਜੇਕਰ $\sin \theta = m/n$ ਅਤੇ $\sqrt{n^2 - m^2} = 1$, ਤਾਂ $\tan \theta$ ਦਾ ਮੁੱਲ ਹੋਵੇਗਾ:—
- (1) n/m (2) m
(3) $\frac{\sqrt{n^2 - m^2}}{2}$ (4) $\frac{m^2}{n^2}$

35. If $\sin \theta = m/n$ and $\sqrt{n^2 - m^2} = 1$, then $\tan \theta$ will be equal to...
- (1) n/m (2) m
(3) $\frac{\sqrt{n^2 - m^2}}{2}$ (4) $\frac{m^2}{n^2}$

36. ਤ੍ਰਿਭੁਜ ABC ਵਿੱਚ $AB = AC$ ਅਤੇ AL ਭੁਜਾ BC ਉੱਤੇ L 'ਤੇ ਲੰਬ ਹੈ। ਤ੍ਰਿਭੁਜ DEF ਵਿੱਚ $DE = DF$ ਅਤੇ DM ਭੁਜਾ EF ਉੱਤੇ M 'ਤੇ ਲੰਬ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਤ੍ਰਿਭੁਜ $\triangle ABC \sim \triangle DEF$ ਅਤੇ $(ar\triangle ABC) : (ar\triangle DEF) = 9:25$ ਹੈ ਤਾਂ $\frac{(DM + AL)}{(DM - AL)}$ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ:
- (1) 6 (2) 4
(3) 3 (4) 5

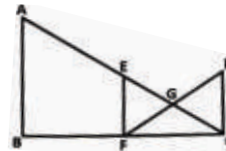
36. In $\triangle ABC$, $AB = AC$ and AL is perpendicular to BC at L. In $\triangle DEF$, $DE = DF$ and DM is perpendicular to EF at M. If $\triangle ABC \sim \triangle DEF$ and $(ar\triangle ABC) : (ar\triangle DEF) = 9:25$, then $\frac{(DM + AL)}{(DM - AL)}$ is equal to:
- (1) 6 (2) 4
(3) 3 (4) 5

37. ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਚਿੱਤਰ ਵਿੱਚ AB, EF ਅਤੇ CD ਸਮਾਂਤਰ ਰੇਖਾਵਾਂ ਹਨ। ਜੇਕਰ $EG = 5$ ਸਮ, $GC = 10$ ਸਮ, $BF : FC = 2:1$ ਅਤੇ $DC = 18$ ਸਮ ਹੋਵੇ ਤਾਂ AB ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ:

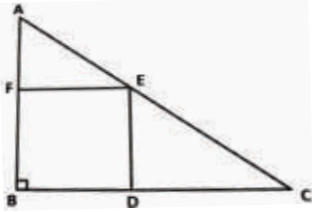
- (1) 18 ਸਮ (2) 27 ਸਮ
(3) 24 ਸਮ (4) 30 ਸਮ

37. In the adjoining figure, AB, EF and CD are parallel lines. Given $EG = 5$ cm, $GC = 10$ cm $BF : FC = 2:1$ and $DC = 18$ cm, then AB is equal to:

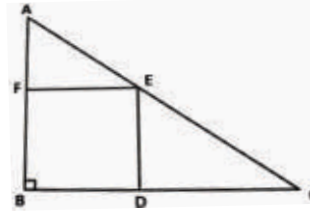
- (1) 18 cm (2) 27 cm
(3) 24 cm (4) 30 cm

38. ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਚਿੱਤਰ ਵਿੱਚ ABC ਇੱਕ ਸਮਕੋਣ ਤਿਕੋਣ ਹੈ। BDEF ਇੱਕ ਵਰਗ ਹੈ। ਜੇਕਰ AE = 15 ਸਮ, ਅਤੇ AC = 35 ਸਮ ਹੈ, ਤਾਂ BDEF ਦਾ ਖੇਤਰਫਲ ਪਤਾ ਕਰੋ।

- (1) 169 ਸਮ² (2) 144 ਸਮ²
(3) 100 ਸਮ² (4) 225 ਸਮ²

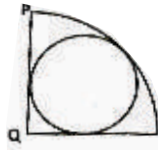
38. In the adjoining figure ABC is a right-angled triangle, BDEF is a square, If AE = 15 cm and AC = 35 cm. What is the area of square BDEF?

- (1) 169 cm² (2) 144 cm²
(3) 100 cm² (4) 225 cm²

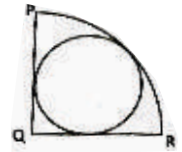
39. ਦਿੱਤੇ ਚਿੱਤਰ ਵਿੱਚ PQR, 7 ਸਮ ਅਰਧਵਿਆਸ ਵਾਲੇ ਇੱਕ ਚੱਕਰ ਦਾ ਚੌਥਾਈ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਚਿੱਤਰ ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਏ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸਦੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਅੰਦਰੂਨੀ ਚੱਕਰ ਖਿੱਚਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਅੰਦਰੂਨੀ ਚੱਕਰ ਦਾ ਖੇਤਰਫਲ ਪਤਾ ਕਰੋ।

- (1) $385-221\sqrt{2}$ ਸੈਂ.ਮੀ.²
(2) $308-154\sqrt{2}$ ਸੈਂ.ਮੀ.²
(3) $154-77\sqrt{2}$ ਸੈਂ.ਮੀ.²
(4) $462-308\sqrt{2}$ ਸੈਂ.ਮੀ.²

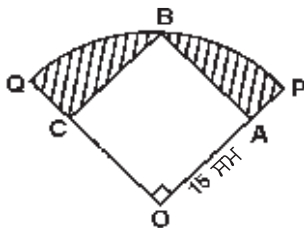

39. In the given figure PQR is a quadrant whose radius is 7cm. Another circle is inscribed in this quadrant as shown in the figure. What is the area of the inscribed circle?

- (1) $385-221\sqrt{2}$ sq cm
(2) $308-154\sqrt{2}$ sq cm
(3) $154-77\sqrt{2}$ sq cm
(4) $462-308\sqrt{2}$ sq cm

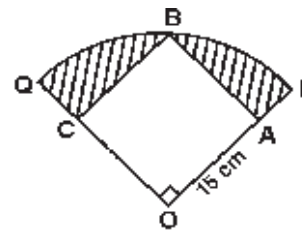

40. ਦਿੱਤੇ ਚਿੱਤਰ ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਏ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਵਰਗ OABC, ਇੱਕ ਚੱਕਰ ਦੇ ਚੌਥਾਈ ਭਾਗ OPBQ ਦੇ ਅੰਦਰ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਜੇਕਰ OA = 15 ਸਮ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਛਾਇਆ ਅੰਕਿਤ ਭਾਗ ਦਾ ਖੇਤਰਫਲ ਪਤਾ ਕਰੋ। ($\pi = 3.14$ ਵਰਤੋ)

- (1) 64.125 ਸਮ² (2) 128.25 ਸਮ²
(3) 481.5 ਸਮ² (4) 1188 ਸਮ²

40. In the figure, a square OABC is inscribed in a quadrant OPBQ. If OA = 15 cm, find the area of the shaded region. (use $\pi = 3.14$)

- (1) 64.125 cm² (2) 128.25 cm²
(3) 481.5 cm² (4) 1188 cm²

41. ਜੇਕਰ $x_1, x_2, x_3, \dots, x_n$ ਦੀ ਔਸਤ M ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ x_1 ਦੀ ਥਾਂ ਉੱਤੇ x' ਲਿਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਨਵੀਂ ਔਸਤ ਕੀ ਹੋਵੇਗੀ?

- (1) $(nM - x_1 + x')/n$ (2) $(M - x_1 + x')/n$
(3) $((n-1)M + x')/n$ (4) $M - x_1 + x'$

41. If M is mean of $x_1, x_2, x_3, \dots, x_n$ and we take x' in place of x_1 , then what will be the new mean?

- (1) $(nM - x_1 + x')/n$ (2) $(M - x_1 + x')/n$
(3) $(n-1)M + x')/n$ (4) $M - x_1 + x'$

42. ਇੱਕ ਘਣਾਕਾਰ ਆਕਾਰ ਦੀ ਪਾਣੀ ਦੀ ਟੈਂਕੀ ਵਿੱਚ 216 ਲੀਟਰ ਪਾਣੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਡੂੰਘਾਈ, ਇਸਦੀ ਲੰਬਾਈ ਦਾ $1/3$ ਹਿੱਸਾ ਹੈ ਅਤੇ ਚੌੜਾਈ, ਇਸਦੀ ਲੰਬਾਈ ਅਤੇ ਡੂੰਘਾਈ ਦੇ ਅੰਤਰ ਦੇ ਇੱਕ ਤਿਹਾਈ ਦਾ $1/2$ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਟੈਂਕ ਦੀ ਲੰਬਾਈ ਪਤਾ ਕਰੋ।

- (1) 20 ਡੈ.ਮੀ. (2) 17 ਡੈ.ਮੀ.
(3) 6 ਡੈ.ਮੀ. (4) 2 ਡੈ.ਮੀ.

42. A cuboidal water tank has 216 liters of water. Its depth is $1/3$ rd of its length and breadth is $1/2$ of $1/3$ rd of the difference of its length and depth. Find the length of the tank.

- (1) 20 dm (2) 17 dm
(3) 6 dm (4) 2 dm

43. ਇੱਕ ਲੰਬਕਾਰੀ ਸਿਲੰਡਰ 30 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਦੀ ਉਚਾਈ ਵਾਲੇ ਸ਼ੰਕੂ ਦੁਆਰਾ ਢੱਕਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਸ਼ੰਕੂ ਦਾ ਲੰਬਕਾਰੀ ਕੋਣ 60° ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਲੰਡਰ ਦਾ ਵਿਆਸ $8\sqrt{3}$ ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਹੈ। ਸ਼ੰਕੂ ਦਾ ਆਇਤਨ ਕੀ ਹੈ?
- (1) $3000/7 \pi$ ਸਮ³ (2) 4860π ਸਮ³
(3) 3000π ਸਮ³ (4) 1500π ਸਮ³
44. $\sqrt[3]{16} \times \sqrt[3]{18}$ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ ਹੈ ?
- (1) ਅਪਰਿਮੇਯ ਸੰਖਿਆ
(2) ਪਰਿਮੇਯ ਸੰਖਿਆ
(3) ਦੋਵੇਂ (1) ਅਤੇ (2)
(4) ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ
45. ਜੇਕਰ 'p' ਇੱਕ ਜਿਸਤ ਸੰਪੂਰਨ ਸੰਖਿਆ ਹੈ ਤਾਂ 'p' ਇੱਕ..... ਹੈ।
- (1) ਟਾਂਕ ਸੰਪੂਰਨ ਸੰਖਿਆ
(2) ਜਿਸਤ ਸੰਪੂਰਨ ਸੰਖਿਆ
(3) 3 ਦਾ ਗੁਣਜ
(4) ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ
46. -2 ਅਤੇ -5 ਸਿਫਰਾਂ ਵਾਲੀਆਂ ਕਿੰਨੀਆਂ ਦੇ ਘਾਤੀ ਬਹੁਪਦਾਂ ਹੋਣਗੀਆਂ?
- (1) ਕੋਈ ਨਹੀਂ (2) ਇੱਕ
(3) ਦੋ (4) ਅਨੰਤ
47. ਜੇਕਰ ਦੋ ਘਾਤੀ ਬਹੁਪਦ $ax^2 + bx + c$, $c \neq 0$ ਦੇ ਜ਼ੀਰੋ ਬਰਾਬਰ ਹਨ, ਤਾਂ
- (1) c ਅਤੇ a ਦੇ ਉਲਟ ਚਿੰਨ੍ਹ ਹਨ
(2) c ਅਤੇ b ਦੇ ਉਲਟ ਚਿੰਨ੍ਹ ਹਨ
(3) c ਅਤੇ a ਦਾ ਇੱਕੋ ਚਿੰਨ੍ਹ ਹੈ
(4) c ਅਤੇ b ਦਾ ਇੱਕੋ ਚਿੰਨ੍ਹ ਹੈ
48. ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ A.P ਦਾ ਪਹਿਲਾ, ਦੂਜਾ ਅਤੇ ਆਖਰੀ ਪਦ ਕ੍ਰਮਵਾਰ a, b ਅਤੇ 2a ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਦਾ ਜੋੜ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ?
- (1) 1 (2) 0
(3) $2ab/(x+b)$ (4) $3ab/2(b-a)$
49. ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰੋਖਣਾਂ ਦਾ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਮੱਧਮਾਨ ਤੋਂ ਵਿਚਲਨਾਂ ਦਾ ਜੋੜ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
- (1) ਹਮੇਸ਼ਾ ਰਿਣਾਤਮਕ
(2) ਹਮੇਸ਼ਾ ਧਨਾਤਮਕ
(3) 0
(4) ਜ਼ੀਰੋ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਅੰਕ
50. ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਘਟਨਾ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ, ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ।
- (1) 100 ਤੋਂ ਘੱਟ
(2) 0 ਤੋਂ ਘੱਟ
(3) 1 ਤੋਂ ਵੱਧ
(4) ਪੂਰਨ ਸੰਖਿਆ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੁਝ ਵੀ
43. A right circular cylinder is covered with a cone, of height 30 cm. The vertical angle of the cone is 60° and the diameter of the cylinder is $8\sqrt{3}$ cm. what is the volume of the cone?
- (1) $3000/7 \pi$ cm³ (2) 4860π cm³
(3) 3000π cm³ (4) 1500π cm³
44. Which type of the number is $\sqrt[3]{16} \times \sqrt[3]{18}$?
- (1) Irrational Number
(2) Rational Number
(3) Both (1) and (2)
(4) None of these
45. If 'p' is an even integer, then 'p' is an:
- (1) odd integer (2) even integer
(3) multiple of 3 (4) none of these
46. The number of quadratic polynomials having -2 and -5 as their two zeroes is
- (1) none (2) one
(3) two (4) infinite
47. If the zeroes of the quadratic polynomial $ax^2 + bx + c$, $c \neq 0$ are equal, then
- (1) 'c' and 'a' have opposite signs
(2) 'c' and 'b' have opposite signs
(3) 'c' and 'a' have the same sign
(4) 'c' and 'b' have the same sign
48. If the first, second and last term of an A.P are a, b and 2a respectively, then what will be its sum
- (1) 1 (2) 0
(3) $2ab/(x+b)$ (4) $3ab/2(b-a)$
49. The sum of deviations of all the observations from their mean is.....
- (1) always negative
(2) always positive
(3) 0
(4) non-zero number
50. The Probability of occurrence of a Particular event in percentage can never be.....
- (1) less than 100
(2) less than 0
(3) greater than 1
(4) anything but a whole number

51. ਜੇਕਰ $\sin\theta + \sin^2\theta = 1$, ਤਾਂ $\cos^2\theta + \cos^4\theta$ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ।
 (1) 2 (2) 4
 (3) 0 (4) 1
52. ਜੇਕਰ $\theta = 60^\circ$, ਹੈ ਤਾਂ $\frac{1}{2}\sqrt{1+\sin\theta} + \frac{1}{2}\sqrt{1-\sin\theta}$ ਦਾ ਮੁੱਲ ਦੀ ਹੋਵੇਗਾ।
 (1) $\cot\theta/2$ (2) $\sec\theta/2$
 (3) $\sin\theta/2$ (4) $\cos\theta/2$
53. ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਗੋਲੇ ਦਾ ਅਰਧ ਵਿਆਸ 100% ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਗੋਲੇ ਦਾ ਆਇਤਨ ਕਿੰਨੇ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਵਧ ਜਾਵੇਗਾ?
 (1) 200% (2) 500%
 (3) 700% (4) 800%
54. ਇੱਕ ਦਵਾਈ ਦਾ ਕੈਪਸੂਲ ਸਿਲੰਡਰ ਦੇ ਆਕਾਰ ਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਅਰਧ ਵਿਆਸ 0.25 ਸੈਂ.ਮੀ. ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਕਿ ਦੋ ਅਰਧ ਗੋਲਿਆਂ ਦੇ ਸਿਰਿਆਂ ਨੂੰ ਮਿਲਾ ਕੇ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਕੈਪਸੂਲ ਦੀ ਲੰਬਾਈ 2 ਸੈਂ.ਮੀ. ਹੈ। ਕੈਪਸੂਲ ਦਾ ਕੁੱਲ ਸਤਈ ਖੇਤਰਫਲ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ?
 (1) 3.14 ਸੈਂ.ਮੀ.² (2) 2.7475 ਸੈਂ.ਮੀ.²
 (3) 0.98125 ਸੈਂ.ਮੀ.² (4) 0.785 ਸੈਂ.ਮੀ.²
55. ਉਸ ਚੱਕਰ ਦਾ ਖੇਤਰਫਲ ਪਤਾ ਕਰੋ ਜੋ ਕਿ 6 ਸਮ ਭੁਜਾ ਵਾਲੇ ਵਰਗ ਦੇ ਅੰਦਰ ਫਿੱਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।
 (1) 36π ਸੈਂ.ਮੀ.² (2) 18π ਸੈਂ.ਮੀ.²
 (3) 12π ਸੈਂ.ਮੀ.² (4) 9π ਸੈਂ.ਮੀ.²
56. 9 ਵੱਖ-ਵੱਖ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦੇ ਸੈੱਟ ਦੀ ਮੱਧਿਕਾ 20.5 ਹੈ। ਜੇਕਰ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ 4 ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਨੂੰ 2 ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਨਵੇਂ ਸੈੱਟ ਦੀ ਮੱਧਿਕਾ ਕੀ ਹੋਵੇਗੀ?
 (1) 2 ਦਾ ਵਾਧਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।
 (2) 2 ਦਾ ਘਾਟਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।
 (3) ਅਸਲ ਮੱਧਿਕਾ ਤੋਂ ਦੁੱਗਣੀ ਹੋਵੇਗੀ।
 (4) ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਲੀ ਹੀ ਰਹੇਗੀ।
57. ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਸਮੂਹ ਵਿੱਚ ਅੰਕ 4 ਤਿੰਨ ਵਾਰ, ਅੰਕ 5 ਦੋ ਵਾਰ, ਅੰਕ 6 ਛੇ ਵਾਰ, ਅੰਕ 8 ਅੱਠ ਵਾਰ ਅਤੇ ਅੰਕ 10 ਸੱਤ ਵਾਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਇਹਨਾਂ ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਦਾ ਬਹੁਲਕ ਪਤਾ ਕਰੋ।
 (1) 10 (2) 7
 (3) 7.5 (4) 8
58. 52 ਪੱਤਿਆਂ ਦੀ ਤਾਸ਼ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਪੱਤਾ ਕੱਢਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੱਢਿਆ ਪੱਤਾ ਲਾਲ ਰੰਗ ਦਾ ਚਿੱਤਰ ਪੱਤਾ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਕੀ ਹੋਵੇਗੀ?
 (1) $3/26$ (2) $3/13$
 (3) $2/13$ (4) $1/2$
51. If $\sin\theta + \sin^2\theta = 1$, then the value of $\cos^2\theta + \cos^4\theta = ?$
 (1) 2 (2) 4
 (3) 0 (4) 1
52. If $\theta = 60^\circ$, then the value of $\frac{1}{2}\sqrt{1+\sin\theta} + \frac{1}{2}\sqrt{1-\sin\theta}$ is equal to...
 (1) $\cot\theta/2$ (2) $\sec\theta/2$
 (3) $\sin\theta/2$ (4) $\cos\theta/2$
53. If the radius of a sphere is increased by 100%, then the volume of the corresponding sphere is increased by:
 (1) 200% (2) 500%
 (3) 700% (4) 800%
54. A medicine capsule is in the shape of a cylinder whose radius is 0.25 cm and made with two hemispheres struck to each of its end. The length of entire capsule is 2cm. What is the total surface area of the capsule?
 (1) 3.14 cm² (2) 2.7475 cm²
 (3) 0.98125 cm² (4) 0.785 cm²
55. Find the area of a circle that is inscribed in a square of side 6 cm ?
 (1) 36π cm² (2) 18π cm²
 (3) 12π cm² (4) 9π cm²
56. The median of set of 9 different observations is 20.5. If each of the largest 4 observations of the set is increased by 2, then the median of new set:
 (1) is increased by 2
 (2) is decreased by 2
 (3) is two times the original median
 (4) remains same
57. The set of numbers consists of three 4's, two 5's Six 6's, eight 8's and seven 10's. What is the mode of this collection of numbers.
 (1) 10 (2) 7
 (3) 7.5 (4) 8
58. One card is drawn from a deck of 52 cards. The probability of its being a red face card is:
 (1) $3/26$ (2) $3/13$
 (3) $2/13$ (4) $1/2$

59. ਸਮੀਕਰਨਾਂ $10x-3y=16$ ਅਤੇ $3x-9y=\frac{24}{5}$ ਦਾ ਗ੍ਰਾਫ ਦੋ ਰੇਖਾਵਾਂ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਹੋਣਗੀਆਂ
- (1) ਸੰਪਾਤੀ
 - (2) ਸਮਾਂਤਰ
 - (3) ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਬਿੰਦੂ ਤੇ ਕੱਟਦੀਆਂ
 - (4) ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ

59. The graphs of equations $10x-3y=16$ and $3x-9y=\frac{24}{5}$ are two lines, which are.....
- (1) Coincident
 - (2) Parallel
 - (3) Intersecting exactly at one point
 - (4) None of These

60. ਜੇਕਰ $p-1, p+3, 3p-1$ ਅੰਕ ਗਣਿਤਿਕ ਲੜੀ ਵਿੱਚ ਹਨ ਤਾਂ p ਦਾ ਮੁੱਲ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ?
- (1) 4
 - (2) -4
 - (3) 2
 - (4) -2

60. If $p-1, p+3, 3p-1$ are in AP, then value of p is?
- (1) 4
 - (2) -4
 - (3) 2
 - (4) -2

61. ਸਮਤਲ ਦਰਪਣ ਦੀ ਫੋਕਸ ਦੂਰੀ ਕਿੰਨੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ?
- (1) 0
 - (2) ਅਨੰਤ
 - (3) 25 ਸਮ
 - (4) -25 ਸਮ

61. What is the focal length of plane mirror?
- (1) 0
 - (2) Infinite
 - (3) 25 cm
 - (4) -25 cm

62. ਗੱਡੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪਿੱਛੇ ਦੀ ਆਵਾਜਾਈ ਵੇਖਣ ਲਈ ਕਿਹੜੇ ਦਰਪਣ ਦਾ ਉਪਯੋਗ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?
- (1) ਉੱਤਲ ਦਰਪਣ
 - (2) ਅਵਤਲ ਦਰਪਣ
 - (3) ਸਮਤਲ ਦਰਪਣ
 - (4) ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ

62. Which type of mirror is used in vehicles as a rear view mirror?
- (1) Convex Mirror
 - (2) Concave Mirror
 - (3) Plane Mirror
 - (4) Above All

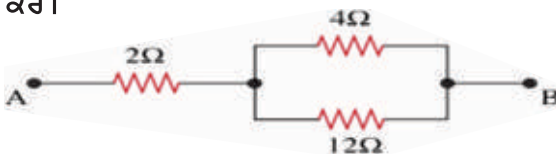
63. ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਰੰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸ ਰੰਗ ਦੀ ਤਰੰਗ ਲੰਬਾਈ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋਵੇਗੀ?
- (1) ਨੀਲਾ
 - (2) ਪੀਲਾ
 - (3) ਹਰਾ
 - (4) ਲਾਲ

63. Which of the following colour has maximum wavelength?
- (1) Blue
 - (2) Yellow
 - (3) Green
 - (4) Red

64. ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਮੈਡੀਕਲ ਜਾਂਚ ਲਈ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਉਸਦੀ ਅੱਖ ਦੇ ਲੈਨਜ਼ ਦੀ ਵਕਰਤਾ ਵਧੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਉਹ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਦੋਸ਼ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੈ?
- (1) ਨਿਕਟ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਦੋਸ਼
 - (2) ਮੋਤੀਆ ਬਿੰਦ
 - (3) ਜਰਾ ਦੂਰ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਤਾ
 - (4) ਦੂਰ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਦੋਸ਼

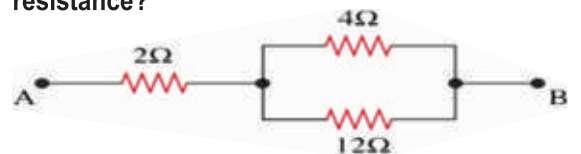
64. Gurpreet went for a medical check-up and found that the curvature of his eye lens is increasing. Which defects is he likely to suffer from?
- (1) Myopia
 - (2) Cataract
 - (3) Presbyopia
 - (4) Hypermetropia

65. ਹੇਠਾਂ ਵਿਖਾਏ ਸਰਕਟ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਕੁੱਲ ਪ੍ਰਤਿਰੋਧ ਪਤਾ ਕਰੋ।

- (1) 18Ω
- (2) 4Ω
- (3) 5Ω
- (4) 10Ω

65. In the following circuit what will be the effective resistance?

- (1) 18Ω
- (2) 4Ω
- (3) 5Ω
- (4) 10Ω

66. ਸ਼ਾਰਟ ਸਰਕਟ ਸਮੇਂ ਸਰਕਟ ਵਿੱਚ ਬਿਜਲਈ ਧਾਰਾ ਦਾ ਮਾਨ _____
 (1) ਘੱਟ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
 (2) ਵੱਧ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
 (3) ਇੱਕ ਸਮਾਨ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ
 (4) ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ
67. ਪਾਣੀ ਦੇ ਬਿਜਲਈ ਅਪਘਟਨ ਦੌਰਾਨ ਕੈਥੋਡ ਅਤੇ ਐਨੋਡ ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਗੈਸਾਂ ਦੇ ਆਇਤਨ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?
 (1) 1:2 (2) 2:1
 (3) 1:1 (4) 1:8
68. CaOCl_2 ਦਾ ਸਾਧਾਰਣ ਨਾਮ ਕੀ ਹੈ?
 (1) ਜਿਪਸਮ
 (2) ਕਾਸਟਿਕ ਸੋਡਾ
 (3) ਰੰਗ ਕਾਟ
 (4) ਕੱਪੜੇ ਧੋਣ ਵਾਲਾ ਸੋਡਾ
69. pH ਪੈਮਾਨੇ ਦੀ ਰੇਂਜ ਕਿੰਨੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ?
 (1) 0-10 (2) 1-7
 (3) 0-14 (4) 1-10
70. ਗੈਲਵਨੀਕਰਨ ਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਲੋਹੇ ਨੂੰ ਜੰਗ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਉਸ ਉੱਪਰ ਕਿਸ ਧਾਤ ਦੀ ਪਰਤ ਚੜ੍ਹਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ?
 (1) ਸਿਲਵਰ (2) ਪਲੈਟੀਨਮ
 (3) ਕਾਪਰ (4) ਜਿੰਕ
71. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੀ ਧਾਤ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਿਰਿਆਸ਼ੀਲ ਹੈ?
 (1) ਸਿਲਵਰ (2) ਪੋਟਾਸ਼ੀਅਮ
 (3) ਮੈਗਨੀਸ਼ੀਅਮ (4) ਜਿੰਕ
72. ਨਿੰਬੂ ਦੇ ਰਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜਾ ਤੇਜ਼ਾਬ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?
 (1) ਸਿਟਰਿਕ ਤੇਜ਼ਾਬ (2) ਟਾਰਟਰਿਕ ਤੇਜ਼ਾਬ
 (3) ਈਥੇਨੋਇਕ ਤੇਜ਼ਾਬ (4) ਲੈਕਟਿਕ ਤੇਜ਼ਾਬ
73. ਮਨੁੱਖੀ ਸਾਹ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਕਿਹੜੇ ਅੰਗ ਵਿੱਚ ਗੈਸਾਂ ਦਾ ਵਟਾਂਦਰਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?
 (1) ਪੇਟ ਪਰਦਾ (2) ਬ੍ਰਾਂਕੀਓਲ
 (3) ਐਲਵੋਲਾਈ (4) ਬ੍ਰਾਂਕਾਈ
74. ਕਿਹੜੇ ਲਹੂ ਸੈਲਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀਮੋਗਲੋਬਿਨ ਮੌਜੂਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?
 (1) ਸਫੈਦ ਰਕਤਾਣੂ
 (2) ਪਲੇਟਲੈਟਸ
 (3) ਲਾਲ ਰਕਤਾਣੂ
 (4) ਲਸੀਕਾ
66. During short circuiting the value of current _____
 (1) Decreases
 (2) Increases
 (3) Remain Same
 (4) All of these
67. During electrolysis of water what is the ratio (by volume) of gases produced at cathode and anode?
 (1) 1:2 (2) 2:1
 (3) 1:1 (4) 1:8
68. What is the common name of CaOCl_2 ?
 (1) Gypsum
 (2) Caustic Soda
 (3) Bleaching Powder
 (4) Washing soda
69. What is the range of pH scale?
 (1) 0-10 (2) 1-7
 (3) 0-14 (4) 1-10
70. In galvanization, which metal is electroplated on Iron to prevent rusting?
 (1) Silver (2) Platinum
 (3) Copper (4) Zinc
71. Out of the following which metal is most reactive?
 (1) Silver (2) Potassium
 (3) Magnesium (4) zinc
72. Which acid is present in lemon juice?
 (1) Citric Acid (2) Tartaric Acid
 (3) Ethanoic Acid (4) Lactic Acid
73. In which part of respiratory system exchange of gases occurs?
 (1) Diaphragm (2) Bronchiole
 (3) Alveoli (4) Bronchi
74. Hemoglobin is present in which type of blood cell?
 (1) White Blood Cell (WBC)
 (2) Platelets
 (3) Red Blood Cell (RBC)
 (4) Lymph

75. ਪੌਦਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਦਾ ਪਰਿਵਹਿਨ ਕਿਸ ਟਿਸ਼ੂ ਦੁਆਰਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?
 (1) ਫਲੋਇਮ
 (2) ਜ਼ਾਇਲਮ
 (3) ਜੜ੍ਹ
 (4) ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ
75. Which tissue in plants is responsible for transportation of water?
 (1) Phloem
 (2) Xylem
 (3) Root
 (4) None of the above
76. ਦੋ ਨਿਊਰਾਨਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚਕਾਰ ਦੀ ਥਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
 (1) ਡੈਂਡਰਾਈਟ (2) ਸਾਈਨੈਪਸ
 (3) ਐਕਸਾਨ (4) ਸਾਈਟੋਪਲਾਜਮ
76. The gap between two neurons is called
 (1) Dendrite (2) Synapse
 (3) Axon (4) Cytoplasm
77. ਭਰੂਣ ਨੂੰ ਮਾਂ ਦੇ ਸ਼ਰੀਰ ਅੰਦਰ ਪੋਸ਼ਣ ਕਿਵੇਂ ਮਿਲਦਾ ਹੈ?
 (1) ਫਲੋਪੀਓਨ ਟਿਊਬ ਰਾਹੀਂ
 (2) ਪਲੈਸੈਂਟਾ ਰਾਹੀਂ
 (3) ਮਾਂ ਦੀਆਂ ਹੱਡੀਆਂ ਰਾਹੀਂ
 (4) ਅੰਡਕੋਸ਼ ਰਾਹੀਂ
77. How foetus gets nutrition in mother's womb?
 (1) Through Fallopian Tubes
 (2) Through placenta
 (3) Through bones of Mother
 (4) Through Ovaries
78. ਮੱਨੁਖੀ ਲਾਰ ਗੁੰਥੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸ ਰਸ ਦਾ ਰਿਸਾਵ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?
 (1) ਐਮਾਈਲੇਜ਼
 (2) ਇੰਸੂਲੀਨ
 (3) ਹਾਈਡਰੋਕਲੋਰਿਕ ਤੇਜ਼ਾਬ
 (4) ਪੈਪਸਿਨ
78. Which of the following is a secretion of salivary glands?
 (1) Amylase
 (2) Insulin
 (3) Hydrochloric Acid
 (4) Pepsin
79. ਜੈਵਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਦੌਰਾਨ ਸੈਲ ਦੇ ਕਿਹੜੇ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਗਲੂਕੋਜ਼ ਦਾ ਪਾਇਰੂਵੇਟ ਵਿੱਚ ਪਰਿਵਰਤਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?
 (1) ਸਾਈਟੋਪਲਾਜਮ
 (2) ਗਾਲਜੀ ਕਾਇਆਵਾਂ
 (3) ਮਾਈਟੋਕਾਂਡਰੀਆ
 (4) ਲਾਈਸੋਸੋਮ
79. During life processes, in which part of cell, conversion of glucose into pyruvate takes place?
 (1) Cytoplasm (2) Golgi Bodies
 (3) Mitochondria (4) Lysosome
80. ਰਾਕੇਟ ਵਿੱਚ ਬਾਲਣ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜੀ ਗੈਸ ਦ੍ਰਵ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਉਪਯੋਗ ਹੁੰਦੀ ਹੈ?
 (1) ਆਰਗਨ
 (2) ਹਾਈਡਰੋਜਨ
 (3) ਨਾਈਟ੍ਰੋਜਨ
 (4) ਕਾਰਬਨ ਡਾਈਆਕਸਾਈਡ
80. Which gas is used in liquid form as a in the rocket?
 (1) Argon
 (2) Hydrogen
 (3) Nitrogen
 (4) Carbon dioxide
81. ਸੱਜਾ ਹੱਥ ਅੰਗੂਠਾ ਨਿਯਮ ਕੀ ਦੱਸਦਾ ਹੈ?
 (1) ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਬਿਜਲੀ ਧਾਰਾ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ
 (2) ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਬਿਜਲੀ ਧਾਰਾ ਦੀ ਮਾਤਰਾ
 (3) ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਚੁੰਬਕੀ ਖੇਤਰ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ
 (4) ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਚੁੰਬਕੀ ਖੇਤਰ ਦਾ ਆਕਾਰ
81. What does the Right - Hand Thumb rule give ?
 (1) The direction of the generated electric current
 (2) The amount of electric current generated
 (3) The direction of the generated magnetic field
 (4) The size of the magnetic field generated .
82. H_2 ਵਿੱਚ ਨਿਊਟ੍ਰਾਨਾਂ ਤੇ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਾਂ ਦੀ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਗਿਣਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ:
 (1) 0,0 (2) 0,1
 (3) 1,2 (4) 2,3
82. The number of neutrons and electrons present in the species H_2 , respectively:
 (1) 0,0 (2) 0,1
 (3) 1,2 (4) 2,3

83. $^{35}\text{Cl}_{17}$, $^{37}\text{Cl}_{13}$, ਅਤੇ $^{40}\text{Ar}_{18}$, $^{40}\text{Ca}_{20}$ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਹਨ:

- (1) ਸਮਭਾਰਿਕ ਅਤੇ ਸਮਸਥਾਨਿਕ ਦੀਆਂ
- (2) ਸਮਸਥਾਨਿਕ ਅਤੇ ਸਮਅੰਗਕ
- (3) ਸਮਅੰਗਕ ਅਤੇ ਸਮਭਾਰਿਕ ਦੀਆਂ
- (4) ਸਮਸਥਾਨਿਕ ਅਤੇ ਸਮਭਾਰਿਕ ਦੀਆਂ

83. $^{35}\text{Cl}_{17}$, $^{37}\text{Cl}_{13}$, and $^{40}\text{Ar}_{18}$, $^{40}\text{Ca}_{20}$ are respectively example of:

- 1) isobars and isotopes
- 2) isotopes and isomers
- 3) isomers and isobars
- 4) isotopes and isobars

84. ਬਿਜਲਈ ਆਵੇਗਾ ਇੱਕ ਨਿਊਰਾਨ ਵਿੱਚ ਕਿਵੇਂ ਯਾਤਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ?

- (1) ਡੈਂਡਰਾਈਟ → ਐਕਸਾਨ → ਨਾੜੀ ਸਿਰਾ → ਸੈੱਲ ਬਾਡੀ
- (2) ਸੈੱਲ ਬਾਡੀ → ਡੈਂਡਰਾਈਟ → ਐਕਸਾਨ → ਨਾੜੀ ਸਿਰਾ
- (3) ਡੈਂਡਰਾਈਟ → ਸੈੱਲ ਬਾਡੀ → ਐਕਸਾਨ → ਨਾੜੀ ਸਿਰਾ
- (4) ਨਾੜੀ ਸਿਰਾ → ਐਕਸਾਨ → ਸੈੱਲ ਬਾਡੀ → ਡੈਂਡਰਾਈਟ

84. How does electrical impulse travel in a neuron?

- (1) Dendrite → Exon → Nerve end → Cell body
- (2) Cell Body → Dendrite → Exon → Vascular End
- (3) Dendrite → Cell Body → Exon → Vascular End
- (4) Vascular End → Exon → Cell Body → Dendrite

85. ਮਨੁੱਖੀ ਮਾਦਾ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜਾ ਪਿਟੂਏਰੀ ਹਾਰਮੋਨ ਅੰਡ ਉਤਸਰਜਨ ਨੂੰ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰਦਾ ਹੈ ?

- (1) LH
- (2) FSH
- (3) ਵਾਧਾ ਹਾਰਮੋਨ
- (4) ਥਾਈਰਾਕਸਿਨ

85. Which pituitary hormone regulates egg secretion in human female?

- (1) LH
- (2) FSH
- (3) Growth Hormone
- (4) Thyroxine

86. $\Omega 80$, $\Omega 30$, $\Omega 50$ ਨੂੰ ਲੜੀ-ਬੱਧ ਸਰਕਟ ਵਿੱਚ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਿੰਨਾਂ ਪ੍ਰਤੀਰੋਧਕਾਂ ਦਾ ਕੁੱਲ ਪ੍ਰਤੀਰੋਧ ਪਤਾ ਕਰੋ?

- (1) 120Ω
- (2) 140Ω
- (3) 160Ω
- (4) 170Ω

86. $\Omega 80$, $\Omega 50$, $\Omega 30$ resistors are connected in series, what will be the resultant resistance?

- (1) 120Ω
- (2) 140Ω
- (3) 160Ω
- (4) 170Ω

87. ਇੱਕ P ਸ਼ਕਤੀ ਵਾਲੇ ਉੱਤਲ ਲੈਨਜ਼ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਡੁਬੋ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਵਿੱਚ ਕੀ ਬਦਲਾਅ ਆਵੇਗਾ?

- (1) ਵੱਧ ਜਾਵੇਗੀ
- (2) ਕੋਈ ਪਰਿਵਰਤਨ ਨਹੀਂ
- (3) ਘੱਟ ਜਾਵੇਗੀ
- (4) ਲਾਲ ਰੰਗ ਲਈ ਵਧੇਗੀ ਅਤੇ ਨੀਲੇ ਰੰਗ ਲਈ ਘਟੇਗੀ ਹੈ।

87. A convex lens of power P is immersed in water. How will it's power change?

- (1) Increases
- (2) Remains same
- (3) Decreases
- (4) Increases for red colour and decreases for blue colour

88. ਜੇਕਰ ਧਰਤੀ, ਚੰਦਰਮਾ ਨੂੰ 10^{20}N ਦੇ ਗੁਰੂਤਾ ਆਕਰਸ਼ਣ ਬਲ ਨਾਲ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਚੰਦਰਮਾ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਕਿੰਨੇ ਬਲ ਨਾਲ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰੇਗਾ?

- (1) 10^{20}N ਤੋਂ ਘੱਟ
- (2) 10^{20}N
- (3) 10^{20}N ਤੋਂ ਵੱਧ
- (4) 10^{-20}N

88. The Earth attracts the moon with a gravitational force of 10^{20}N . Then at what gravitational force moon will attracts the earth?

- (1) Less than 10^{20}N
- (2) 10^{20}N
- (3) Greater than 10^{20}N
- (4) 10^{-20}N

89. **ਸਿਰਕਾ ਘੋਲ ਹੈ:**
 (1) ਅਲਕੋਹਲ ਵਿੱਚ 30%-40% ਐਸੀਟਿਕ ਐਸਿਡ ਦਾ
 (2) ਅਲਕੋਹਲ ਵਿੱਚ 5%-8% ਐਸੀਟਿਕ ਐਸਿਡ ਦਾ
 (3) ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ 5%-8% ਐਸੀਟਿਕ ਐਸਿਡ ਦਾ
 (4) ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ 15%-20% ਐਸੀਟਿਕ ਐਸਿਡ ਦਾ
89. **Vinegar is a solution of :**
 (1) 30%-40% acetic acid in alcohol
 (2) 5%-8% acetic acid in alcohol
 (3) 5%-8% acetic acid in water
 (4) 15%-20% acetic acid in water
90. **ਲੁੱਬਾ ਰਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜਾ ਐਂਜ਼ਾਈਮ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ?**
 (1) ਅਮਾਈਲੇਸ (2) ਲਾਈਪੇਸ
 (3) ਪੈਪਸਿਨ (4) ਟ੍ਰਿਪਸਿਨ
90. **Which enzyme is not present in pancreatic juice?**
 (1) amylase (2) lipase
 (3) Pepsin (4) Trypsin
91. **ਖਾੜੀ ਬੰਗਾਲ ਜਾਂ ਅਰਬ ਸਾਗਰ ਵਿੱਚ ਉੱਸਣ ਚੱਕਰਵਾਤਾਂ ਕਾਰਨ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਖੁਸ਼ਕ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਕੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ**
 (1) ਮੌਨਸੂਨੀ ਰੁਕਾਵਟ (2) ਜੈਟ ਸਟਰੀਮ
 (3) ਲੂ (4) ਅੰਬਾਂ ਦੀ ਵਾਛੜ
91. **What is the dry season caused by tropical cyclones in the Bay of Bengal or the Arabian Sea called?**
 (1) Monsoon break (2) Jet stream
 (3) Loo (4) Mango showers
92. **ਗੰਨਾ, ਤੇਲ ਬੀਜ, ਕਪਾਹ, ਪਟਸਨ, ਰਬੜ, ਉੱਨ ਅਤੇ ਤੰਬਾਕੂ ਆਦਿ ਕਿਸ ਕਿਸਮ ਦੀ ਫਸਲਾਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ।**
 (1) ਜੈਦ ਫਸਲਾਂ (2) ਖੁਰਾਕ ਫਸਲਾਂ
 (3) ਵਪਾਰਕ ਫਸਲਾਂ (4) ਖੁਸ਼ਕ ਫਸਲਾਂ
92. **Which category of crops do the sugarcane, oil seeds, cotton, jute, rubber, wool and tobacco belong to?**
 (1) Zaid crops
 (2) Food Crops
 (3) Commercial Crops
 (4) Dry crops
93. **ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਦੱਖਣੀ ਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜੀ ਰੁੱਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ?**
 (1) ਗਰਮੀ (2) ਸਰਦੀ
 (3) ਵਰਖਾ (4) ਬਸੰਤ
93. **Which of the following seasons does not happen in South India?**
 (1) Summer (2) Winter
 (3) Rainy (4) Spring
94. **ਉਦਯੋਗਿਕ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਦਾ ਜਨਮ ਦਾਤਾ ਕਿਹੜਾ ਦੇਸ਼ ਹੈ?**
 (1) ਭਾਰਤ (2) ਅਮਰੀਕਾ
 (3) ਜਾਪਾਨ (4) ਇੰਗਲੈਂਡ
94. **Which country is known as the 'Father of the Industrial Revolution'?**
 (1) India (2) America
 (3) Japan (4) England
95. **ਦੱਖਣ-ਪੱਛਮੀ ਮਾਨਸੂਨ ਪੌਣਾਂ ਜਦੋਂ ਪਹਿਲੀ ਜੂਨ ਨੂੰ ਪੱਛਮੀ ਤੱਟ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਵਰਖਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਕੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?**
 (1) ਕਾਲ-ਵੈਸਾਖੀ (2) ਅੰਬਾਂ ਦੀ ਵਾਛੜ
 (3) ਮਾਨਸੂਨ ਦਾ ਫੱਟਣਾ (4) ਲੂ
95. **When the South-West monsoon winds bring heavy rain to the West Coast on the first of June, What do we call it?**
 (1) Kal-Baisakhi
 (2) Mango showers
 (3) Burst of Monsoon
 (4) Loo
96. **ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਮਿਲਣ ਵਾਲੀ ਬਨਸਪਤੀ ਦਾ 40% ਹਿੱਸਾ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਜਾਤੀਆਂ ਦਾ ਹੈ, ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ?**
 (1) ਸਥਾਨਕ ਬਨਸਪਤੀ
 (2) ਬੋਰੀਅਲ ਅਤੇ ਪੈਲੀਓ-ਉੱਸਣਖੰਡੀ
 (3) ਬੰਗਾਲ ਦੀ ਦਹਿਸ਼ਤ
 (4) ਲੈਨਟਾਨਾ
96. **Over 40% of the vegetation found in our country is of the foreign species, what are they called?**
 (1) Local Vegetation
 (2) Boreal or Paleo-Tropical
 (3) Terror of Bengal
 (4) Lentana

97. ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਲੱਗਭਗ ਦੋ-ਤਿਹਾਈ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਕੁੱਲ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਆਮਦਨ ਦਾ ਕਿੰਨੇ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਹਿੱਸਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?
- (1) 25 % (2) 19.9%
(3) 30 % (4) 28 %
97. About two-thirds of the country's workers are employed in the agricultural sector. What percentage of the total National Income is generated from this sector?
- (1) 25% (2) 19.9%
(3) 30% (4) 28%
98. ਆਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੋਲਾ ਖਾਣ ਉਦਯੋਗਾਂ ਦਾ ਰਾਸ਼ਟਰੀਕਰਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਇਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਕੀ ਸੀ।
- (1) ਇਸ ਦਾ ਭੰਡਾਰ ਸੀਮਤ ਕਰਨ ਲਈ
(2) ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਪਾਰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ
(3) ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਅੱਤਿਆਚਾਰਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ
(4) ਕੇਵਲ ਮੁਨਾਫਾ ਕਮਾਉਣ ਲਈ
98. After independence, the Coal mining industry was nationalized. What was the reason?
- (1) To limit its stock.
(2) To increase international trade
(3) To avoid exploitation of the workers
(4) Only to make profit
99. ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਆਮਦਨ ਕਿਸੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਆਮ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਦੀ ਦੀ ਆਮਦਨ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।
- (1) 6 ਮਹੀਨੇ (2) ਇੱਕ ਮਹੀਨਾ
(3) ਇੱਕ ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ (4) ਦੋ ਸਾਲ
99. National Income is the Income earned by the normal residents of a country during
- (1) 6 months
(2) One month
(3) One financial year
(4) 2 years
100. ਆਮਦਨ ਵਧਣ ਨਾਲ ਦੇ ਵਧਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ
- (1) ਗਰੀਬੀ (2) ਮਜ਼ਦੂਰੀ
(3) ਲਾਭ (4) ਉਪਭੋਗ
100. With the rise in income, there is a possibility of increase in.....
- (1) Poverty (2) Wages
(3) Profit (4) Consumption
101. ਗੁਲਸ਼ਨ ਕੋਲ ਤਿੰਨ ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਹੈ। ਉਸ ਜ਼ਮੀਨ ਉਪਰ ਚਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਵਧੀਆ ਢੰਗ ਨਾਲ ਖੇਤੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਪਰ ਗੁਲਸ਼ਨ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਅੱਠ ਮੈਂਬਰ ਇਸੇ ਜ਼ਮੀਨ ਉਪਰ ਖੇਤੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਅਰਥ ਸ਼ਾਸਤਰ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਕੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ।
- (1) ਮੌਸਮੀ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ (2) ਛੁੱਪੀ ਹੋਈ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ
(3) ਇਛੁੱਕ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ (4) ਤਕਨੀਕੀ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ
101. Gulshan has owned three acres of land. Four members can work efficiently on this land but eight members of Gulshan's family are cultivating the existing land. What name is given to such type of situation in economics?
- (1) Seasonal unemployment
(2) Disguised unemployment
(3) Voluntary unemployment
(4) Technical unemployment
102. ਉਪਭੋਗਤਾ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?
- (1) ਵਸਤੂਆਂ
(2) ਸੇਵਾਵਾਂ
(3) ਵਸਤੂਆਂ ਅਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ
(4) ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ।
102. A consumer needs.....for the satisfaction of his wants.
- (1) Goods
(2) Services
(3) Goods and Services
(4) None of above

103. ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਰ ਸਾਲ ਕਿਹੜੇ ਮਹੀਨੇ ਆਪਣਾ ਬਜਟ ਲੋਕ ਸਭਾ 'ਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ
 (1) ਜਨਵਰੀ (2) ਫਰਵਰੀ
 (3) ਦਸੰਬਰ (4) ਜੂਨ
103. In which month of the year does Indian government generally present its budget in Lok Sabha?
 (1) January (2) February
 (3) December (4) June
104. ਕੁਟੀਰ ਉਦਯੋਗ ਕਿਸ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ।
 (1) ਸਰਕਾਰ (2) ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ
 (3) ਮਜਦੂਰਾਂ (4) ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ
104. Who run Cottage industries?
 (1) Government
 (2) Members of family
 (3) Labour
 (4) None of these
105. ਚੀਨੀ ਸੈਲਾਨੀ ਹਿਊਨਸਾਂਗ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਕੀ ਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।
 (1) ਸੇਕੀਆ (2) ਪੰਜਾਬ
 (3) ਬ੍ਰਹਮਵਰਤ (4) ਸਰਹੱਦੀ ਸੂਬਾ
105. What name was given to Punjab by Chinese traveller Hieun Tsang?
 (1) Tsekia (2) Punjab
 (3) Braham Varata (4) Border state
106. ਮਹਾਰਾਜ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਰਾਜ ਸਮੇਂ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਪੂਰਬੀ ਹੱਦ ਕਿਹੜੀ ਸੀ ।
 (1) ਦਰਿਆ ਸਤਲੁਜ (2) ਦਰਿਆ ਸਿੰਧ
 (3) ਦਰਿਆ ਘੱਗਰ (4) ਦਰਿਆ ਬਿਆਸ
106. Which was the eastern boundary of Punjab during Maharaja Ranjit Singh's period?
 (1) River Satluj (2) River Indus
 (3) River Ghaggar (4) River Beas
107. 1911 ਈ: ਵਿੱਚ ਕਿਸ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਵਾਇਸਰਾਏ ਨੇ ਦਿੱਲੀ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਬਣਾ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।
 (1) ਲਾਰਡ ਕਰਜ਼ਨ
 (2) ਲਾਰਡ ਵਾਰਨ ਹੇਸਟਿੰਗਜ਼
 (3) ਲਾਰਡ ਡਲਹੌਜ਼ੀ
 (4) ਲਾਰਡ ਹਾਰਡਿੰਗ
107. In 1911 AD, which British Viceroy separated Delhi from Punjab and made it the capital of India?
 (1) Lord Curzon
 (2) Lord Warren Hastings
 (3) Lord Dalhousie
 (4) Lord Harding
108. ਸਵਾਮੀ ਦਯਾ ਨੰਦ ਸਰਸਵਤੀ ਨੇ ਕਿਹੜੇ ਸਮਾਜ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ ।
 (1) ਆਰੀਆ ਸਮਾਜ
 (2) ਬ੍ਰਹਮੋ ਸਮਾਜ
 (3) ਜੈਨ ਸਮਾਜ
 (4) ਬੋਧ ਸਮਾਜ
108. Which samaj was founded by Swami Dayanand Saraswati?
 (1) Arya Samaj
 (2) Brahma Samaj
 (3) Jain Samaj
 (4) Bodh Samaj
109. ਲੋਧੀ ਵੰਸ਼ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਕੌਣ ਸੀ।
 (1) ਬਹਿਲੋਲ ਖਾਂ ਲੋਧੀ
 (2) ਸਿਕੰਦਰ ਲੋਧੀ
 (3) ਇਬਰਾਹੀਮ ਲੋਧੀ
 (4) ਦੌਲਤ ਖਾਂ ਲੋਧੀ
109. Who was the most famous sultan of Lodhi Dynasty?
 (1) Behlol Khan Lodhi
 (2) Sikandar Lodhi
 (3) Ibrahim Lodhi
 (4) Daulat Khan Lodhi

110. ਗਦਰ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਜਨਮ ਬਾਬਾ ਸੋਹਨ ਸਿੰਘ ਭਕਨਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਕਦੋਂ ਅਤੇ ਕਿੱਥੇ ਹੋਇਆ ।
- (1) 1914 ਈ. ਜਾਪਾਨ ਵਿੱਚ
 - (2) 1913 ਈ. ਸਾਨਫਰਾਂਸਿਸਕੋ ਵਿੱਚ
 - (3) 1915 ਈ. ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ
 - (4) 1916 ਈ. ਜਰਮਨੀ ਵਿੱਚ

110. When and where was Gadhar party formed under the leadership of Sohan Singh Bhakna?
- (1) 1914 AD in Japan
 - (2) 1913 AD in San Francisco
 - (3) 1915 AD in Canada
 - (4) 1916 AD in Germany

111. ਅੰਗਰੇਜ਼ ਵਪਾਰੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਆਏ ਸਨ ਅਤੇ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਸਾਰੇ ਭਾਰਤ ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਿਆ। ਵਪਾਰੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਕਿਹੜੀ ਈਸਵੀ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਆਏ ਸਨ ।
- (1) 1700 ਈ. ਵਿੱਚ
 - (2) 1800 ਈ. ਵਿੱਚ
 - (3) 1600 ਈ. ਵਿੱਚ
 - (4) 1500 ਈ. ਵਿੱਚ

111. The Britishers entered India as traders and gradually captured the whole India. When did the Britishers as traders come to India?
- (1) In 1700 AD
 - (2) In 1800 AD
 - (3) In 1600 AD
 - (4) In 1500 AD

112. 'ਪੱਗੜੀ ਸੰਭਾਲ ਜੱਟਾ' ਗੀਤ ਕਿਸ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ।
- (1) ਸੋਹਨ ਸਿੰਘ ਭਕਨਾ
 - (2) ਸਰਦਾਰ ਭਗਤ ਸਿੰਘ
 - (3) ਬਾਂਕੇ ਦਿਆਲ
 - (4) ਸ. ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ

112. Who wrote the song 'Pagri sambhaal jatta'?
- (1) Sohan Singh Bhakna
 - (2) Sardar Bhagat Singh
 - (3) Banke Dayal
 - (4) S. Ajit Singh

113. ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਕਦੋਂ ਬਣਨਾ ਆਰੰਭ ਹੋਇਆ ?
- (1) 9 ਦਸੰਬਰ 1946 ਈ:
 - (2) 9 ਨਵੰਬਰ 1946 ਈ:
 - (3) 26 ਜਨਵਰੀ 1946 ਈ:
 - (4) 9 ਦਸੰਬਰ 1947 ਈ:

113. When was the process of the formation of the Indian Constitution initiated?
- (1) 9 December 1946
 - (2) 9 November 1946
 - (3) 26 January 1946
 - (4) 9 December 1947

114. ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਫਾਰਮ ਕਿਸ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ?
- (1) ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ
 - (2) ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ
 - (3) ਸਪੀਕਰ
 - (4) ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ

114. The whom are nomination Papers presented?
- (1) Returning Officer
 - (2) Chief Minister
 - (3) Speaker
 - (4) President

115. ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਬਣਨ ਲਈ ਉਮਰ ਕਿੰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ।
- (1) 18 ਸਾਲ
 - (2) 25 ਸਾਲ
 - (3) 30 ਸਾਲ
 - (4) 35 ਸਾਲ

115. What age is required to become the member of Legislative Assembly?
- (1) 18 years
 - (2) 25 years
 - (3) 30 years
 - (4) 35 years

116. ਗਰੀਬ ਅਤੇ ਸ਼ੋਸ਼ਿਤ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਲਦੀ ਨਿਆਂ ਦਵਾਉਣ ਲਈ ਜੋ ਅਦਾਲਤਾਂ ਕਾਇਮ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਨੂੰ ਕੀ ਆਖਦੇ ਹਨ।

- (1) ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ
- (2) ਕੰਜ਼ਿਊਮਰ ਕੋਰਟ
- (3) ਹਾਈਕੋਰਟ
- (4) ਲੋਕ ਅਦਾਲਤ

116. What are the courts known as that have been set up for speedy justice to the poor and exploited ?

- (1) Session Courts
- (2) Consumer Courts
- (3) High Courts
- (4) Lok Adalats

117. “ਲੋਕਤੰਤਰ, ਲੋਕਾਂ ਦਾ, ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਾਸਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ”, ਇਹ ਕਥਨ ਕਿਸ ਦਾ ਹੈ।

- (1) ਲੈਨਿਨ
- (2) ਇਬਰਾਹੀਮ ਲਿੰਕਨ
- (3) ਅਰਸਤੂ
- (4) ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ

117. "Democracy is a government of the people, for the people and by the people". Who said these words?

- (1) Lenin
- (2) Abraham Lincoln
- (3) Aristotle
- (4) Mahatma Gandhi

118. ਸਜ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਪਰਾਧੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਕੌਣ ਮੁਆਫ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ

- (1) ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ
- (2) ਰਾਜਪਾਲ
- (3) ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ
- (4) ਉਪ-ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ

118. Who can forgive the convicted criminal?

- (1) Prime Minister
- (2) Governor
- (3) President
- (4) Vice-President

119. ਰਾਜ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਅਦਾਲਤ ਕਿਹੜੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ

- (1) ਜਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤ
- (2) ਹਾਈ ਕੋਰਟ
- (3) ਲੋਕ ਅਦਾਲਤ
- (4) ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ

119. Which is the highest court of the state ?

- (1) District Court
- (2) High Court
- (3) Lok Adalat
- (4) Supreme Court

120. ਲੋਕ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੈਂਬਰ ਕਿਸ ਰਾਜ ਤੋਂ ਹਨ।

- (1) ਬਿਹਾਰ
- (2) ਗੁਜਰਾਤ
- (3) ਪੰਜਾਬ
- (4) ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼

120. Which state has the highest number of members in the Lok Sabha?

- (1) Bihar
- (2) Gujarat
- (3) Punjab
- (4) Uttar Pradesh

ਨਿਰਦੇਸ਼: ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਾ ਪੈਰਾ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ: 121-130 ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਦਿਓ:

ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦੀ ਜਿਉਂਦੀ ਜਾਗਦੀ ਤਸਵੀਰ ਮੇਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਮੇਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ ਸਾਹ ਲੈਂਦੀ ਤੇ ਲੋਕ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਨਿਖਰਦੀ ਹੈ। ਖੁੱਲ੍ਹੇ-ਭੁੱਲ੍ਹੇ ਸੁਭਾਅ ਦੇ ਮਾਲਕ ਪੰਜਾਬੀ ਮੁੱਢ ਤੋਂ ਹੀ ਮੇਲਿਆਂ-ਮੁਸਾਹਬਿਆਂ ਦੇ ਸ਼ੁਕੀਨ ਰਹੇ ਹਨ। ਜਰਗ, ਛਪਾਰ, ਅਤੇ ਜਗਰਾਵਾਂ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਰਗੇ ਵੱਡੇ ਮੇਲੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਖਿੱਚ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਅਜੋਕੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਪੁਸਤਕ ਮੇਲੇ ਵੀ ਥਾਂ-ਥਾਂ ਲੱਗਣ ਲੱਗੇ ਹਨ। ਇਹ ਮੇਲੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਘੁੰਗ ਵੱਸਦੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਲੱਗਦੇ ਹਨ। ਅੱਜ-ਕੱਲ੍ਹ ਆਵਾਜਾਈ ਦੇ ਸਾਧਨਾਂ ਵਿੱਚ ਅਥਾਹ ਵਾਧਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਪਿੰਡ-ਪਿੰਡ, ਗਲੀ-ਗਲੀ, ਹੱਟੀਆਂ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਕਾਰਨ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਖ਼ੀਦੋ-ਫ਼ਰੋਖਤ ਦੇ ਢੰਗਾਂ ਵਿਚ ਤਬਦੀਲੀ ਆਈ ਹੈ। ਮੇਲਿਆਂ ਵਿਚ ਲੱਗਦੀ ਬਲਦਾਂ ਦੀ ਭਾਰੀ ਮੰਡੀ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਗ਼ਾਇਬ ਹੈ। ਰੰਗ-ਬਰੰਗੇ ਪਰਾਂਦਿਆਂ ਅਤੇ ਰਿਬਨਾਂ ਨਾਲ ਸ਼ਿੰਗਾਰੇ ਉੱਠਾਂ ਦੀ ਮੰਡੀ ਵੀ ਹੁਣ ਰਵਾਇਤ ਮਾਤਰ ਹੀ ਰਹਿ ਗਈ ਹੈ। ਮੇਲੇ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਏਨੀ ਭੀੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮੋਟਰ-ਗੱਡੀਆਂ ਦਾ ਸੜਕ ਤੋਂ ਗੁਜ਼ਰਨਾ ਮੁਹਾਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮੁਨਿਆਰੀ ਤੇ ਹੋਰ ਨਿਕ-ਸੁਕ ਦੀਆਂ ਦੁਕਾਨਾਂ 'ਤੇ ਔਰਤਾਂ ਤੇ ਮੁਟਿਆਰਾਂ ਦੀ ਭੀੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਡੇਢ ਕੁ ਦਹਾਕਾ ਪਹਿਲਾਂ ਇਲਾਕੇ ਦੀ ਸ਼ੈ-ਸੇਵੀ ਜਥੇਬੰਦੀ 'ਮੇਲਾ ਭਲਾਈ ਕਮੇਟੀ' ਮੇਲੇ ਵਿਚ ਤਿੰਨ ਰੋਜ਼ਾ ਖੇਡ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਮੇਲਾ ਸ਼ੁਰੂ ਨਾ ਕਰਦੀ ਤਾਂ ਛਪਾਰ ਦੇ ਮੇਲੇ ਨੇ ਮਹਿਜ਼ ਜੂਏ ਤੇ ਲੱਚਰਤਾ ਦਾ ਮੇਲਾ ਹੀ ਬਣ ਕੇ ਰਹਿ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਮੇਲਾ ਆਪਸੀ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਵਿਚ ਨਿੱਘ ਵਧਾਉਂਦਾ ਹੈ ਉੱਥੇ ਇਹ ਮੇਲਾ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦੀ ਜਿਉਂਦੀ-ਜਾਗਦੀ ਤਸਵੀਰ ਹੈ। ਗੱਭਰੂ, ਮੁਟਿਆਰਾਂ, ਬੱਚੇ ਤੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਇਹਨਾਂ ਮੇਲਿਆਂ ਵਿਚ ਹੁੰਮ-ਹੁਮਾ ਕੇ ਪਹੁੰਚਦੇ ਹਨ।

121. ਅਜੋਕੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਕਿਹੜੇ ਮੇਲੇ ਲੱਗਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਏ ਹਨ?

- (1) ਜਰਗ ਦਾ ਮੇਲਾ
- (2) ਜਗਰਾਵਾਂ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ
- (3) ਪੁਸਤਕ ਮੇਲਾ
- (4) ਛਪਾਰ ਦਾ ਮੇਲਾ

122. ਮੇਲਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਅੱਜ-ਕੱਲ੍ਹ ਕਿਹੜੀ ਚੀਜ਼ ਗ਼ਾਇਬ ਹੈ?

- (1) ਬਲਦਾਂ ਦੀ ਮੰਡੀ
- (2) ਹੱਟੀਆਂ
- (3) ਮੁਨਿਆਰੀ ਦਾ ਸਮਾਨ
- (4) ਉੱਠਾਂ ਦੀ ਮੰਡੀ

123. 'ਮੋਟਰ-ਗੱਡੀਆਂ' ਸ਼ਬਦ ਵਿਚ ਲੱਗਾ ਵਿਸ਼ਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹ ਕਿਹੜਾ ਹੈ?

- (1) ਡੈਸ਼
- (2) ਦੇਬਿੰਦੀ ਡੈਸ਼
- (3) ਜੋੜਨੀ
- (4) ਬਿੰਦੀ ਕਾਮਾ

124. ਮੇਲੇ ਵਿਚ ਕਿਹੜੀ ਬੁਰਿਆਈ ਨਿੰਦਣਯੋਗ ਹੁੰਦੀ ਹੈ?

- (1) ਭੀੜ
- (2) ਜੂਏ-ਬਾਜ਼ੀ
- (3) ਮੋਟਰ-ਗੱਡੀਆਂ
- (4) ਰੋਸ਼ਨੀ

125. ਗੱਭਰੂ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਲਿੰਗ ਬਦਲੋ:

- (1) ਤੀਵੀਂ
- (2) ਗੱਭਰੂਆਂ
- (3) ਕੁੜੀ
- (4) ਮੁਟਿਆਰ

126. 'ਖੁੱਲ੍ਹੇ-ਭੁੱਲ੍ਹੇ' ਸ਼ਬਦ ਵਿਚ ਕਿਹੜੇ ਦੁੱਤ ਅੱਖਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਹੋਈ ਹੈ?

- (1) ਖ
- (2) ਲ
- (3) ਹ
- (4) ਔਕੜ

127. ਮੇਲੇ ਕਿਸ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਜਿਉਂਦੀ ਜਾਗਦੀ ਤਸਵੀਰ ਹਨ?

- (1) ਸੱਭਿਆਚਾਰ
- (2) ਖ਼ੀਦੋ-ਫ਼ਰੋਖਤ
- (3) ਸ਼ਿੰਗਾਰ
- (4) ਘੁੰਗ ਵੱਸਦੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਦੀ

128. 'ਮੇਲਾ ਭਲਾਈ ਕਮੇਟੀ' ਸ਼ਬਦ ਵਿੱਚ ਕਿਸ ਵਿਸ਼ਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਹੋਈ ਹੈ?

- (1) ਜੋੜਨੀ
- (2) ਇਕਹਿਰੇ ਪੁੱਠੇ ਕਾਮੇ
- (3) ਕਾਮੇ
- (4) ਬਿੰਦੀ ਕਾਮਾ

129. 'ਲੱਚਰਤਾ' ਸ਼ਬਦ ਕਿਹੜਾ ਨਾਂਵ ਹੈ?

- (1) ਆਮ ਨਾਂਵ
- (2) ਖਾਸ ਨਾਂਵ
- (3) ਭਾਵ ਵਾਚਕ
- (4) ਇਕੱਠ ਵਾਚਕ

130. ਰੰਗ ਬਰੰਗੇ ਪਰਾਂਦਿਆਂ ਨਾਲ ਨੂੰ ਸ਼ਿੰਗਾਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

- (1) ਉੱਠ
- (2) ਗੱਭਰੂ
- (3) ਬਲਦ
- (4) ਗੱਡੀਆਂ

Directions: Read the passage given below and answer the questions that follow:

Our ancestors preferred to live in joint families. But nowadays, culture is changing and due to their works/jobs/sources people are preferring nuclear families. Each type of family has its boon or bane. In joint family nurturing of children is easy, because normally grandparents nurture and carry children with themselves. In nuclear families nurturing/bringing up of children is a big issue. Almost all parents do jobs in institution/agencies etc. that's why they do not have enough time. It creates problem in bringing up of children. Along with this major problem, it is also the biggest cause behind other problems. Without family members around, a child spends majority of the time outside the house. He develops bad habits in him such as overnight parties; excessive extravagance, splurging pocket money; no time for studies and family etc. These are the common problems of all nuclear families. So, good environment and good family are the basic needs of growing children. It develops good habits and good manners in children.

131. Which type of family is discussed in the paragraph?
(1) Joint family
(2) Nuclear family
(3) Family in general
(4) Both joint and nuclear families
132. What do you understand by the idiom 'a boon or a bane'?
(1) Both good and bad
(2) Something that is neither good nor bad
(3) Something that is either good or bad
(4) Something that is better than nothing
133. In contemporary time which type of family is preferred by people?
(1) Joint family
(2) Childless family
(3) Extended family
(4) Nuclear family
134. In what kind of activities do the children of nuclear families indulge themselves?
(1) extravagance
(2) splurging pocket money
(3) overnight parties
(4) all of these
135. What is the meaning of the word 'nurture'?
(1) upbringing
(2) qualities
(3) environment
(4) grandparents
136. Fill in the blank with suitable Gerund:
_____ is good for health.
(1) Laughing (2) To laugh
(3) Laugh (4) Laughed
137. Who has called you?(Choose the correct passive voice)
(1) By whom have you been called?
(2) By whom has you been called?
(3) By whom are you been called?
(4) By whom were you been called?
138. A list of issues to be discussed at a meeting. (Choose one word for the sentence)
(1) agenda (2) calendar
(3) schedule (4) plan
139. Gurman is an apple of her mother's eye. In this sentence 'an apple of her mother's eye' means
(1) Fake thing
(2) Invaluable thing
(3) Valuable thing
(4) None of the above
140. Punctuate the following sentence:
(1) Looking straight at him he said, 'I cant help you'.
(2) looking straight at him he said, I can't help you.
(3) Looking straight at him, he said,"I can't help you".
(4) Looking straight at him, he said, I can't help you.

141. 'स्वागत' शब्द का सही सन्धि-विच्छेद विकल्प क्या है?

- (1) सु+आगत (2) सू+आगत
(3) स्व+आगत (4) सो+आगत

142. 'अग्नि' शब्द का सही पर्यायवाची विकल्प चुनें।

- (1) अनल (2) कूल
(3) अनिल (4) सलिल

143. 'ज्ञान' शब्द का सही विलोम विकल्प चुनें।

- (1) अज्ञानी (2) अज्ञान
(3) अज्ञानता (4) विज्ञान

144. निम्नलिखित विकल्पों में से शुद्ध वाक्य चुनें।

- (1) उसके पिता जी अफसर लगे हुए हैं।
(2) उसके पिता जी अफसर हैं।
(3) उसके पिता जी अफसर हुए लगे हैं।
(4) उसका पिता जी अफसर लगे हैं।

145. 'बिना वेतन के काम करने वाला' अनेक शब्दों के स्थान पर एक शब्द चुनें।

- (1) अवैतनिक (2) वेतनभोगी
(3) समाजसेवी (4) स्वयंकर्ता

146. निम्नलिखित मुहावरे का सही अर्थ चुनें—दिल्ली दूर होना—

- (1) लक्ष्य का नजदीक होना
(2) शहर का दूर होना
(3) घर से दूर होना
(4) लक्ष्य की प्राप्ति में देरी होना

II) निम्नलिखित पद्यांश को पढ़कर दिए गए बहुवैकल्पिक प्रश्नों (प्रश्न न. 147—150) के उत्तर दीजिए—

हँसमुख प्रसून सिखलाते
पल भर है, जो हँस पाओ,

अपने उर की सौरभ से
जग का आँगन भर जाओ।
उठ—उठ लहरें कहतीं यह—
हम कूल विलोक न पाएँ।
पर इस उमंग में बह—बह
नित आगे बढ़ती जाएँ।

147. खिले हुए फूल क्या सन्देश देते हैं?

- (1) खुश रहने का (2) दुःखी रहने का
(3) सोते रहने का (4) चुप रहने का

148. प्रसून किसे कहा गया है?

- (1) काँटे को (2) पेड़ को
(3) फूल को (4) हवा को

149. पद्यांश में कौन उठ रही हैं?

- (1) लहरें (2) हवा
(3) किरणें (4) पक्षी

150. लहरों को किसे पाने की आशा है?

- (1) प्रसून को (2) समुद्र को
(3) किनारे को (4) उमंग को